

8 aprilie 2019

**Către: Doamna Viorica Dăncilă,
Prim-ministrul României**

**Domnul Nicolae Bădălău
Ministrul economiei**

**Domnul Ștefan Oprea
Ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat**

**Domnul Marius Pîrvu
Președinte ANPC**

**Domnul Bogdan Chirițoiu
Președinte Consiliul Concurenței**

**Doamna Elżbieta Bienkowska
Comisariat European - Piață internă, industrie, antreprenoriat și IMM-uri
Comisia Europeană**

**Domnul Johannes Laitenberger
Director General DG Concurență
Comisia Europeană**

**Subiect: Practica administrativă și alte acțiuni ANPC în legătură cu etichetarea
produselor în România**

Stimată doamnă Prim-ministru,

Stimată doamnă Comisar,

Stimați domni Miniștri,

Stimați domni Președinți,

Stimate domn Director,

Având în vedere că, în prezent, România se confruntă cu lipsa unui fond legislativ clar, dar mai ales a unei practici unitare, conforme cu legislația europeană în materie de etichetare, care să asigure înțelegerea ca atare de către toți actorii din piață a reglementărilor referitoare la informarea corespunzătoare a consumatorilor cu privire la produsele pe care aceștia le achiziționează, înțelegem să adresăm prezenta scrisoare autorităților competente române menționate mai sus, solicitându-le, în acest sens, intervenția prin acțiuni coordonate, conform celor ce urmează a fi detaliate.

În ceea ce privește adresarea prezentei și reprezentanților Comisiei Europene, dorim ca prin prezentul document să aducem la cunoștința acestora situația de fapt existentă la nivelul României, precum și măsurile legislative care considerăm că se impun, în consecință.

Urmare a analizei practicii administrative și a acțiunilor recente ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor („ANPC”) pe piața din România în ceea ce privește etichetarea produselor comercializate în România, am constatat că interpretările însușite de către ANPC în decursul ultimilor ani referitoare la acest subiect se prezintă în majoritatea cazurilor ca fiind neomogene, atât de la o perioadă de timp la alta, cât și de la o regiune geografică la alta, inspectorii ANPC din teritoriu aplicând atât procedura de control a autorității, cât și prevederile legale relevante în domeniu, în mod diferențiat. Considerăm că lipsa unui caracter omogen al acțiunilor de supraveghere și control desfășurate de către ANPC, prin organismele desemnate în acest sens în teritoriu, datorate unor interpretări ale legislației aplicabile însușite de către autoritate, de cele mai multe ori, în mod contradictoriu de la o regiune geografică la altă, și care rezultă în mod inerent în aplicarea de sancțiuni și dispunerea de măsuri de asemenea contradictorii și lipsite de coerență juridică, sunt generate, *inter alia*, pe de o parte, de existența unui cadru legislativ neactualizat și neunitar, iar pe de altă parte, de o abordare rigidă și conservatoare a ANPC în aplicarea legislației în domeniul protecției consumatorilor, așa cum vom detalia în cele ce urmează.

Drept urmare, prin prezenta, vă semnalăm, pe de o parte, necesitatea operării de urgență a unor modificări asupra cadrului legislativ aplicabil în prezent în domeniul protecției consumatorilor, în mod special în domeniul specific al modalității de etichetare a produselor oferite consumatorilor, în vederea instituirii unei reglementări exprese, unitare și clare în această materie, în linie și cu reglementările aplicabile la nivelul Uniunii Europene, iar pe de altă parte, necesitatea asigurării unui cadru legal și administrativ suficient în fundamentarea unui control *a priori* dar mai ales *a posteriori* asupra acțiunilor întreprinse de către reprezentanții și inspectorii ANPC în teritoriu, cu nerespectarea prevederilor legale aplicabile și/sau prin exercitarea abuzivă a competențelor conferite.

În considerarea mențiunilor prezentate mai sus, vă solicităm în mod respectuos să interveniți, în cel mai scurt timp posibil, și să acționați în sensul coordonării activității autorităților competente, în vederea asigurării:

- 1. Modificării prevederilor legislative aplicabile în domeniul protecției consumatorilor, în vederea instituirii unui cadru legislativ coerent, clar și previzibil în această materie, în considerarea totodată a actelor normative aplicabile la nivel european și care prezintă caracter obligatoriu pentru România, ca Stat Membru al Uniunii Europene***, astfel încât interpretarea și aplicarea acestor norme să se efectueze în mod unitar atât de către agenții economici, în desfășurarea activității lor pe piața din România, cât și de către organele de control din cadrul autorității competente, atât la nivel central, cât și la nivel regional.

În considerarea existenței unui cadru legislativ lacunar și necorelat în domeniul protecției consumatorilor, la inițiativa operatorilor din industrie, în cursul anului 2017, la nivelul Ministerului pentru Mediul de Afaceri s-a creat un grup de lucru pentru actualizarea și modernizarea legislației aplicabile activității de comerț, inițiativă care, față de tema avută în

vedere, a antrenat și participarea autorităților relevante, precum *Ministerul Economiei, Consiliul Concurenței, Autoritatea Națională de Administrare Fiscală, ANPC*, etc.

Suplimentar solicitării adresate mai sus în vederea întreprinderii demersurilor necesare modificării prevederilor legale aplicabile în domeniul protecției consumatorilor în România, vă **solicităm în mod respectuos să demarați orice procedură considerați necesară în asigurarea reluării acestui grup de lucru de la nivelul Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat** în vederea asigurării unei continuități în colaborarea dintre membrii industriei relevante din mediul de afaceri, pe de o parte, și autoritățile implicate în aplicarea cadrului legislativ relevant în considerarea scopului final al instituirii unui cadru legislativ clar, coerent, corect, aplicat unitar și aliniat cu legislația UE.

2. **Instituirii unui cadru legal și administrativ suficient în fundamentarea unui control a priori, dar mai ales a posteriori asupra acțiunilor întreprinse de către reprezentanți și inspecții ai ANPC în teritoriu**, astfel încât aceste acțiuni să se efectueze în deplină conformitate cu prevederile legale aplicabile, precum și în mod unitar și omogen atât pe durata de timp în care aceste prevederi sunt în vigoare, cât și la nivelul întregului teritoriu național.

2.1. În acest sens, se poate lua în **considerare adoptarea, prin Ordin al Președintelui ANPC/Ordin al Ministrului Economiei sau orice alt instrument juridic considerat adecvat, a unor norme/instrucțiuni oficiale de interpretare a prevederilor legale aplicabile în materia protecției consumatorilor**. Desigur că aceste norme/instrucțiuni trebuie să fie fundamentate **legal, clare, stabile în timp, transparente și aplicate în mod unitar de către toți inspecții ANPC** față de toți agenții economici care se află în aceeași situație dată. Totodată, acestea se vor adopta conform rigorilor legale în ceea ce privește asigurarea transparenței și consultării operatorilor din industriile relevante față de obiectul actului respectiv.

2.2. Totodată, se poate lua în considerare **revizuirea și monitorizarea** procedurilor de control și sancționare, precum și a modalității de **dispunere** a măsurilor complementare de către comisarii ANPC.

Cu titlu de propunere, considerăm că acest demers poate fi realizat, printre altele, prin: emiterea, în toate cazurile în care se aplică sancțiuni și se dispun măsuri complementare care afectează atât interesele operatorilor de retail și ale producătorilor, cât și interesele consumatorilor români (măsurile fiind deseori dispuse în mod nejustificat, în lipsa justificării unui raport proporțional între gravitatea faptei, a prejudiciului (potențial) cauzat consumatorilor cât și a efectelor produse de măsurile aplicate), a unor procese-verbale și/sau a altor documente scrise în cadrul cărora inspecții ANPC să procedeze la descrierea în detaliu a faptei constatate, precum și la modalitatea de individualizare a sancțiunii aplicate și a măsurii dispuse în considerarea tuturor

elementelor de fapt și de drept relevante. Totodată, se impune instituirea unei restricții absolute pentru inspectorii ANPC de a dispune măsuri coercitive exclusiv în baza unor indicații verbale și se vor respecta întru totul dispozițiile procedurale aplicabile în sensul obligativității indicării exprese în Procesul-Verbal de constatare și sancționare a contravenției a dispozițiilor legale încălcate (respectiv a temeiului de drept). Se impune, de asemenea, ca orice acțiune de supraveghere și control, inclusiv din perspectiva operațiunii de emitere a Procesului-Verbal de constatare și sancționare a contravenției, să se realizeze cu luarea în considerare a principiului preeminenței dreptului Uniunii Europene asupra dreptului național, a jurisprudenței europene și naționale existente în legătură cu obiectivele acțiunilor de control, inclusiv în ceea ce privește modalitatea de etichetare a produselor. În scopul asigurării unui cadru legal și administrativ suficient în atingerea scopurilor menționate mai sus, se impune instituirea, prin dispoziții legale exprese, a răspunderii materiale și disciplinare a comisarilor care iau măsuri invalidate de către instanțele de judecată, proporțional și raportat la culpa acestora.

2.3. Suplimentar celor de mai sus, considerăm că se impune instituirea unui cadru legal menit să asigure o procedură de monitorizare a solicitărilor adresate ANPC de către operatorii economici pentru acordarea consultanței de specialitate în domeniul protecției consumatorilor, și în mod special, a răspunsurilor ANPC, în vederea îmbunătățirii dialogului dintre autoritate și operatorii economici.

Considerăm că, în ciuda solicitărilor repetate ale unor operatori economici, ANPC adeseori evită în mod implicit să acorde consultanță și să ghideze operatorii economici, atunci când aceștia au solicitat lămuriri ANPC, prin formularea unor răspunsuri ambigue, circulare (trimitând înapoi la texte neclare a căror clarificare se solicită) sau formulând răspunsuri negative fără explicații sau fundamentări legale pertinente.

Așa cum am subliniat mai sus, cadrul legislativ actual include numeroase neclarități și contradicții, fapt semnalat în mod repetat de către mediul de afaceri. Menționăm că lipsa unui fond legislativ clar, înțeles ca atare de toți actorii din piață este susceptibilă de a impacta negativ comerțul din România și de a produce efecte negative majore asupra funcționării sectoarelor de comerț alimentar și nealimentar, asupra producătorilor și a comercianților precum și a consumatorilor, dar și asupra statului – putând avea drept consecință reducerea semnificativă a vânzărilor.

Mai mult, în ultima perioadă, cerințele și restricțiile suplimentare impuse prin propunerile de sancționare emanând de la inspectorii regionali ai ANPC, și confirmate în cele mai multe cazuri de către organismul central al ANPC fără a se desfășura controale suplimentare sau a se solicita informații și/sau documente suplimentare de la operatorii economici implicați, cumulate cu fondul unui cadru legislativ neclar și chiar lacunar, au contribuit la confuzia, nesiguranța, lipsa certitudinii asupra unei interpretări corecte și unitare a legislației privind modalitatea de etichetare a produselor, o astfel de incertitudine manifestându-se chiar și cu privire la acele categorii de produse care beneficiază de o reglementare specifică la nivel european (*spre exemplu: produse alimentare, produse cosmetice, detergenți*). În acest sens, menționăm că anumiți

producători au înțeles să procedeze la modificarea succesivă a etichetelor produselor comercializate (chiar în decursul unui singur an), în lipsa unor modificări relevante ale cadrului legislativ aplicabil în acest sens, în funcție de dinamica și apariția unor noi abordări din partea inspectorilor ANPC, în scopul alinierii cu practica ANPC, chiar dacă interpretările însușite de către inspectorii ANPC, atât la nivel regional, cât și la nivel central nu respectă prevederile legale aplicabile, fiind deseori aplicate sancțiuni și dispuse măsuri cu ignorarea dispozițiilor actelor normative europene, obligatorii pentru România, ca și Stat Membru al Uniunii Europene. Mai mult decât atât, nu doar producătorii, dar și comercianții cu amănuntul s-au văzut nevoiți să dispună anumite măsuri urgente ad-hoc, cu caracter temporar, cum ar fi acoperirea unor etichete considerate neconforme de către reprezentanții ANPC, tocmai pentru a nu priva consumatorii de posibilitatea de a achiziționa produsele dorite din magazine. Desigur, astfel de demersuri au afectat și continuă să afecteze semnificativ comerțul și, implicit, consumatorii români. În speță, din cauza măsurilor recent dispuse de către ANPC, prin care anumite produse alimentare și nealimentare au fost retrase de la raft, consumatorii s-au aflat în situația în care nu au putut achiziționa produsele care făceau parte din coșul lor zilnic de cumpărături. Aceasta fără a lua în considerare prejudiciile produse asupra producătorilor, cu atât mai mult în cazul în care produsele aflate în discuție sunt produse alimentare cu un termen de valabilitate redus sau chiar perisabile.

Vă prezentăm pe larg în Anexă o parte dintre cerințele și restricțiile suplimentare, precum și propunerile de sancționare mai aspră emanând de la ANPC și în mod particular cerința ANPC potrivit căreia toate afirmațiile de pe etichetă, indiferent de caracterul obligatoriu al informației, conform prevederilor europene aplicabile față de categoria specifică de produs, trebuie să fie traduse în limba română pe eticheta din față a produsului. Rezultată dintr-o interpretare și aplicare incorectă a dispozițiilor legale generale în materia protecției consumatorilor, fără a se corobora aceste dispoziții cu caracter general cu prevederile legale speciale adoptate la nivel european față de categorii specifice de produs, această cerință a autorității afectează majoritatea produselor și produce grave prejudicii producătorilor, retailerilor, consumatorilor, precum și statului român prin neaplicarea taxelor aferente pe produsele care se retrag din circuitul comercial.

Având în vedere argumentele invocate mai sus, reiterăm solicitările noastre prevăzute la punctele 1. – 2. adresate anterior autorităților competente române indicate, cu privire la necesitatea intervenției, în cel mai scurt timp posibil, și acționării în sensul coordonării activității acestor autorități competente în vederea asigurării consecvenței și coerenței cu dreptul Uniunii Europene.

Cu deosebită considerație,

Ramona Jurubiță

Coordonator

Coaliția pentru Dezvoltarea României

Anexa

Cerințele și restricțiile suplimentare rezultate din activitatea ANPC
și problemele generate de acestea

În ceea ce privește restricțiile impuse în ultima vreme de către ANPC, invocăm, cu titlu de exemplu:

- interzicerea folosirii cuvântului „gratis” - ANPC a solicitat ca producătorii să folosească formulări de tipul ‘1+1’. Ulterior, deși cuvântul „gratis” a fost admis de către ANPC, anumiți inspectori din țară continuă și la momentul de față să aibă o interpretare proprie cu privire la folosirea acestui cuvânt, interpretare care excede cadrulul legislativ aplicabil;
- ‘Mega Pack’, ‘Family Pack’, ‘Giga Pack’, ‘XL’ – toate aceste denumiri (folosite pentru a sugera consumatorilor că pachetul conține mai multe elemente/unități) au fost succesiv considerate ca înșelătoare pentru consumatori din cauză că nu sunt traduse în limba română, astfel încât în prezent nu este cunoscut textul agreat de către ANPC în scopul informării consumatorului privind cantitățile mai mari de produs(e) în respectivul pachet;
- afirmațiile de tipul « numărul 1 în... », « Cel mai bun... », « Produsul anului... » etc., sunt respinse *de facto*, utilizarea acestora fiind sancționată de către ANPC, contrar jurisprudenței europene¹, chiar în lipsa acordării posibilității producătorilor de a-și justifica afirmațiile și de a proba, pe baza unor elemente obiective (spre exemplu, dar fără a se limita la diverse studii de piață, concursuri câștigate etc.), acuratețea acestora. De altfel, în practică, există cazuri în care sunt prezentate expertize de la companii de analiza și studii consacrate, iar ANPC le respinge motivând, fără demersuri suplimentare, că acestea sunt plătite de către producători și, deci, părtinitoare.

În mod clar, aspectele menționate mai sus ridică un semn de întrebare important cu privire la interpretarea și aplicarea legislației locale în materia protecției consumatorilor, în contextul reglementărilor la nivel european privind practicile comerciale incorecte.

Astfel, deși unele acte normative la nivel local (precum OG 21/1992 sau OG 99/2000) nu implementează și nu au nicio legătură cu reglementări sau recomandări europene în materia protecției consumatorilor, aceste restricții trebuie să fie privite în contextul acestor reglementări. Mai precis, Legea 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea

¹ În cauza C-435/11 CHS Tour Service GmbH/Team4 Travel GrmbH, CJUE a statuat în sensul în care *”caracterul înșelător al unei practici comerciale depinde numai de împrejurarea că ea este mincinoasă prin faptul că aceasta ar conține informații false sau că, în mod general, poate induce în eroare consumatorul mediu cu privire, printre altele, la natura sau la principalele caracteristici ale unui produs sau ale unui serviciu și că, prin urmare, poate să îl determine pe acest consumator să ia o decizie comercială pe care nu ar fi luat o în absența unei astfel de practici. În cazul în care aceste caracteristici sunt îndeplinite, practica este „considerată” înșelătoare și, prin urmare, neloială în temeiul articolului 5 alineatul (4) din această directivă și trebuie, așadar, să fie interzisă în temeiul alineatului (1) al aceluiași articol.”*

reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor (care transpune Directiva europeană privind practicile comerciale incorecte) stabilește cazurile în care o practică comercială poate fi considerată ca fiind incorectă și menționează totodată o listă a acelor cazuri care vor fi considerate *de plano* practici incorecte. În acest sens, este și pct. 20 din Anexa nr. 1 a legii, respectiv, “*descrierea unui produs ca fiind "gratis", "fără costuri" sau într-un mod similar, în cazul în care consumatorul trebuie să suporte alte costuri, în afară de costurile inevitabile ce rezultă din răspunsul la practica comercială și din plata pentru livrarea sau ridicarea produsului*”. Practic, nimic nu împiedică comercianții să utilizeze cuvântul „gratis” în cadrul campaniilor promoționale pe care le desfășoară, în măsura în care un asemenea mesaj este unul informat (este clar pentru consumator că dacă achiziționează un produs, va primi unul gratis) și prețul pentru produsul achiziționat nu a fost crescut cu prețul corespunzător produsului oferit gratuit.

Având în vedere cele menționate, perceperea acestor practici de către ANPC ca fiind încălcări ale legislației aplicabile în materia protecției consumatorilor se opune prevederilor Directivei menționate mai sus.

În continuare, supunem atenției dumneavoastră, situația unei cerințe ANPC potrivit căreia toate afirmațiile de pe etichetă trebuie să fie traduse în limba română pe eticheta din față a produsului.

Astfel, vă rugăm să observați că această cerință afectează majoritatea produselor, mai ales în contextul în care este excesivă și, drept urmare, contrară, în raport cu legislația europeană aplicabilă. În acest sens, subliniem că Regulamentul UE nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare („Regulamentul nr. 1169/2011”) prevede informațiile obligatorii referitoare la produsele alimentare care trebuie trecute pe etichete, precum și cerințele lingvistice de etichetare, potrivit cărora informațiile obligatorii trebuie redactate într-o limbă ușor de înțeles de către consumatorii din statele membre în care se comercializează produsul alimentar.

Rezultă că, în mod vădit, cadrul legal armonizat la nivelul Uniunii Europene în materia produselor alimentare prin Regulamentul nr. 1169/2011 nu reglementează traducerea tuturor informațiilor de pe eticheta produselor în limba română, astfel că orice interpretare în sens contrar de către ANPC a cerințelor lingvistice stabilite la nivel european este mult prea extensivă și echivalează cu încălcarea principiului preeminenței dreptului european față de dreptul intern.

Astfel, în considerarea respectării principiului preeminenței dreptului european și în scopul asigurării raționalității și coerenței aplicării legislației europene, ANPC nu poate deroga la nivel național decât în situațiile și condițiile reglementate expres de actele normative europene.

Cu toate acestea, considerăm că interpretarea și aplicarea de către ANPC a reglementărilor europene din materia etichetării produselor alimentare este excesivă, date fiind poziția exprimată de către ANPC, sancțiunile aplicabile pentru lipsa traducerilor tuturor informațiilor în limba română, precum și Proiectul

de Ordonanță de Urgență care prevede agravarea considerabilă a cadrului sancționator aferent încălcărilor legislației protecției consumatorilor, inclusiv a încălcărilor privind etichetarea produselor.

Spre exemplu, prin OUG 97/2001 privind reglementarea producției, circulației și comercializării alimentelor și HG 106/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind etichetarea produselor alimentare, se instituie obligativitatea etichetării produselor alimentare în limba română (chiar dacă nu în mod exclusiv)². Cu toate acestea, cerința sus-menționată este specifică numai produselor alimentare și în orice caz trebuie interpretată de către ANPC în conformitate cu prevederile europene aplicabile în materie (și care prevalează față de dispozițiile din dreptul național), fără a impune retragerea de la raft a unor produse care conțin și mențiuni punctuale și neobligatorii în alte limbi.

Considerăm că poziția ANPC, exprimată repetat și în mod public, inclusiv în cadrul dezbaterii organizate de către ANPC în data de 5 februarie 2019 (referitoare la Proiectul de Ordonanță de Urgență menționat mai sus) – contrară Regulamentului nr. 1169/2011 - cumulată cu lipsa unei reglementări exprese în sensul traducerii tuturor informațiilor din limba engleză în limba română exclusiv pe eticheta din față a produselor, afectează întregul comerț și expunem mai jos pe larg problemele legate de o astfel de interpretare:

(i) **lipsa fundamentului legal al cerinței:**

ANPC susține această interpretare, deși **nu există prevederi legale** care să impună folosirea limbii române pe fața pachetului. În plus, o astfel de obligație vizează doar etichetarea produselor alimentare, nu și pe cele nealimentare. ANPC invocă art. 20 alin. (5) din Ordonanța nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, însă acesta se aplică ca normă generală: a) doar în coroborare cu art. 20 alin (1) care menționează care sunt informațiile obligatorii care trebuie să apară pe eticheta produselor și b) doar dacă nu există reguli specifice aplicabile categoriilor de produse controlate. În plus, din informațiile noastre **ANPC a confirmat în trecut că numai informațiile obligatorii prevăzute la art. 20 alin. (1) trebuie traduse în limba română și nu în mod obligatoriu pe fața pachetului**, ci unde decide producătorul, pe ambalaj.

(ii) **reglementarea specifică existentă la nivelul Uniunii Europene:**

Foarte multe produse sunt reglementate la nivelul Uniunii Europene prin regulamente specifice incluzând norme referitoare la etichetare care menționează care sunt elementele obligatorii de inclus pe eticheta produselor (inclusiv produsele alimentare, prin Regulamentul nr. 1169/2011 – *a se vedea* secțiunea de mai sus). Orice alte afirmații care sunt incluse pe pachet sunt opționale și nu trebuie traduse în limbile țărilor unde se comercializează aceste produse. Din informațiile noastre, există **confirmări scrise emise în acest sens de către ANPC** înainte de mijlocul anului 2018.

² Art. 29 din OUG 97/2001 prevede următoarele: "Informațiile de pe etichetele alimentelor trebuie să fie înscrise în limba română, indiferent de țara producătoare, fără a se exclude prezentarea lor în alte limbi, să fie vizibile, lizibile și inscripționate într-un mod care să nu permită ștergerea lor."

Drept urmare, putem afirma că **impunerea unor reguli suplimentare este de natură să restricționeze libera circulație a bunurilor în cadrul UE.**

Considerăm, așadar, că reglementarea produselor la nivel UE este realizată tocmai pentru ca produsele să poată circula în mod liber în spațiul UE, fără a impune o serie de obligații suplimentare în sarcina producătorilor, care implică în mod automat eforturi și costuri suplimentare generate la nivelul fiecărui Stat Membru și care pot constitui adevărate bariere în calea comerțului pe piața unică europeană.

Există de altfel ghiduri la nivel european (Ref. Ares(2013)3759436 - 18/12/2013) privind aplicarea prevederilor Tratatului de Funcționare a Uniunii Europene referitoare la libera circulație a bunurilor: astfel, obligația de a utiliza limba națională în etichetarea produselor către consumatori nu trebuie să afecteze libera circulație a bunurilor și trebuie să fie limitată la informațiile obligatorii conform legii (prin urmare, nu orice informații de pe ambalaj ar trebui traduse în limba națională); trebuie totodată respectat principiul proporționalității și nu trebuie exclusă posibilitatea prezentării informațiilor către consumatori și în alte modalități (desene, simboluri, pictograme).

Totodată, precizăm că Ordonanța nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor nu implementează niciun act normativ la nivel european și conține prevederi cu caracter general, unele dintre ele nemaiavând corespondența în realitatea practică actuală. Mai mult, așa cum menționăm mai sus, pentru o serie întreagă de produse există legislație specifică care impune cerințe particulare privind informarea consumatorilor, inclusiv dacă acestea trebuie să fie în limba română (spre exemplu, în materie de echipamente radio).

(iii) **afectarea gravă a concurenței:**

O astfel de abordare a ANPC afectează semnificativ situația importatorilor mici și mari care introduc pe piața din România produse din cadrul sau din afara UE și care, având în vedere costurile suplimentare de comercializare pe care le implică o astfel de modificare a etichetei, aplicarea unei etichete provizorii etc., pot fi constrânși să decidă să-și închidă afacerile desfășurate în România. Mai mult decât atât, sunt afectați cu precădere producătorii de produse alimentare, chiar perisabile, care sunt nevoiți efectiv să arunce stocurile de produse care au fost eliminate de la rafturile comercianților, acestea neavând un termen de valabilitate suficient de extins care să permită o eventuală adaptare a etichetelor și repunere la raft.

Adițional, includerea limbii române pe pachet în partea din față va reprezenta un dezavantaj în cazul produselor destinate pentru alte țări, iar exporturile de produse din România spre alte țări vor fi diminuate semnificativ sau chiar stopate, încălcându-se astfel o dată în plus principiul liberei circulații a bunurilor în cadrul UE.

(iv) **afectarea gravă a intereselor consumatorilor:**

Dată fiind practica ANPC cu privire la subiectul etichetării în limba română, o gama întreagă de produse au fost retrase de la comercializare în România, drept pentru care consumatorii nu se mai pot bucura de produsele lor preferate.

În plus, la nivel european se discută despre standardele duble aplicabile produselor din estul Europei față de cele din vestul Europei. Or, în momentul în care producătorii sunt nevoiți să traducă toate elementele de pe fața pachetelor în limba română, indiferent că aceasta sunt obligatorii sau nu, se va crea o diferență vădită între etichetele acestor produse comercializate în România și cele ale produselor din vestul Europei, consumatorul român nemaiputând să înțeleagă că este vorba despre același produs și nemaiputând să facă comparații între prețul și calitatea acestor produse.

Cu toate acestea, fără a fi aplicată legea prevenției, în lipsa unei reglementări exprese în lege, precum și înainte ca ANPC să fi făcut publice aceste cerințe privind etichetarea, autoritatea competentă a demarat multiple acțiuni tematice și de control în masă, în urma cărora au primit amenzi și/sau au fost retrase de la raft sute de produse. ANPC nu a evaluat eventualul impact pe care asemenea demersuri le-ar putea antrena nu numai la nivelul comercianților supuși controalelor tematice, dar și la nivelul producătorilor afectați și prejudiciați în mod direct de aceste demersuri, sau la nivelul consumatorilor cărora le sunt reduse opțiunile de produse alimentare sau non-alimentare, în lipsa unei justificări sau baze legale.

Măsura în care astfel de afirmații de pe produse înșală consumatorii este cel puțin discutabilă, mai ales în condițiile în care practica ANPC a fost neunitară de-a lungul timpului, anumite produse fiind chiar verificate anterior de ANPC fără a fi considerate neconforme sau, în condițiile în care chiar ANPC a confirmat în scris ca modul în care erau etichetate produsele în trecut era legal (*i.e.*, fără traducerea în limba română a textelor opționale).

În susținerea celor de mai sus, menționăm că inspectorii ANPC, în cazurile în care emit procese-verbale de sancționare, nu precizează în procesele-verbale articolele specifice din lege încălcate, ci se limitează la precizarea încălcării în general a prevederilor legale, făcând de multe ori imposibilă atacarea în instanță.

Salutăm inițiativa exprimată în cadrul dezbaterii publice organizate de către ANPC în data de 5 februarie 2019, când Președintele ANPC a exprimat disponibilitatea ANPC de a analiza etichetele tuturor produselor care urmează să fie puse pe piața din România, însă o astfel de măsură nu este de natură să rezolve aceasta criză majoră a sectorului de comerț deoarece:

- un astfel de demers poate genera probleme din perspectiva respectării legii concurenței în România. Concurența este grav afectată în momentul în care fiecare agent economic este nevoit să obțină o aprobare suplimentară și separată pentru execuțiile proprii, fără să existe norme legale clare și transparente în această privință, care să fie aplicabile tuturor agenților economici. Astfel, unii agenți pot beneficia de aprobări, în timp ce alții pot fi defavorizați din pricina unei interpretări subiective a ANPC. De asemenea, unele aprobări pot fi obținute în termen foarte

scurt, în timp ce altele pot presupune termene mai lungi, fapt ce echivalează cu o restricționare a introducerii unui produs pe piața din România.

- ANPC are o disponibilitate limitată de resurse de personal și timp, fiind imposibil să verifice toate produsele puse anual pe piață. În acest caz, unii agenți economici vor avea prioritate față de ceilalți pe criterii subiective, încălcându-se din nou grav normele de concurență.
- măsura propusă de Președintele ANPC presupune modificarea cadrului legislativ actual prin introducerea unei noi etape în procedura plasării de noi produse pe piață. Drept urmare, din raționamente temporale, considerăm prioritare modificarea și clarificarea prevederilor legislative în vigoare, în sensul solicitat în prezenta.